

Paavo J. Kattelus: Jouluvirsi

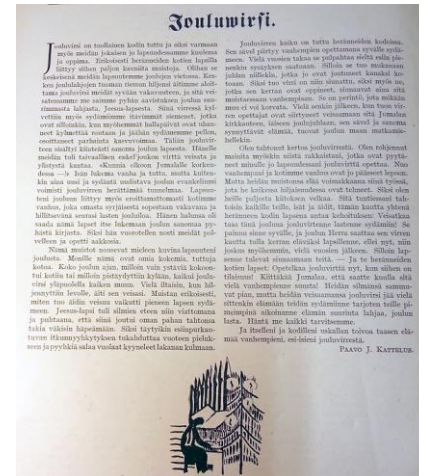
Adventtikalenterin luukku 7.12.2016, Talvikynttilät 1935

Jouluvirsi on tuollainen kodin tuttu ja siksi varmaan myös meidän jokaisen jo lapsuudessamme kuulema ja oppima. Erikoisesti heränneiden kotien lapsilla liittyy siihen paljon kauniita muistoja. Olihan se keskeisenä meidän lapsuutemme joulujen vietossa. Kesken joululahjojen tuoman riemun hiljensi äitimme aloittama jouluvirsi meidän syvään vakavuuteen, ja sitä veisatessamme me saimme pyhän aavistuksen joulun suurimmasta lahjasta, Jeesus-lapsesta. Siinä virressä kylvettiin myös sydämiimme itävimmät siemenet, jotka ovat silloinkin, kun myöhemmät hallapäivät ovat uhanneet kylmettää routaan ja jäähän sydämemme pellon, osoittaneet parhainta kasvuvoimaa. Tähän jouluvirteen sisältyi kiinteästi sanoma joulun lapsesta. Hänelle meidän tuli taivaallisen enkelijoukon virttä veisata ja ylistystä kantaa. ”Kunnia olkoon Jumalalle korkeudessa —!” Isän lukema vanha ja tuttu, mutta kuitenkin aina uusi ja sydäntä uudistava joulun evankeliumi voimisti jouluvirren herättämää tunnelmaa. Lapsuuteni jouluun liittyy myös erottamattomasti kotimme vanhus, joka omasta syrjäisestä sopestaan vakavana ja hillitsevästi seurasi lasten jouluiltoa. Hänen halunsa oli saada nämä lapset itse lukemaan joulun sanomaa pyhästä kirjasta. Siksi hän vuorotellen nosti meidät polvelleen ja opetti aakkosia.

Nämä muistot nousevat mieleen kuvina lapsuuteni joulusta. Monille nämä ovat omia kokemia, tuttuja kotoa. Koko joulun ajan, milloin vain ystäviä kokoontui kotiin tai milloin pistäydyttiin kylään, kaikui jouluvirsi yläpuolella kaiken muun. Vielä iltaisin, kun hiljennettiin levolle, äiti sen veisasi. Muistan erikoisesti, miten tuo äidin veisuu vaikutti pieneen lapsen sydämeen. Jeesus-lapsi tuli silmien eteen niin viattomana ja puhtaana, että siinä joutui oman pahan tahtonsa takia väkisin häpeämään. Siksi täytyikin esiinpurkautuvan itkunnyhkytyksen tukahduttaa vuoteen pielukseen ja pyyhkiä salaa vuolaat kyneleet lakanan kulmaan.

Jouluvirren kaiku on tuttu heränneiden kodeissa. Sen sävel piiryy vanhempien opettamana syvälle sydämeen. Vielä vuosien takaa se pulpahtaa sieltä esiin pienenkin sysäyksen saatuaan. Silloin se tuo mukanaan juhlan niillekin, jotka jo ovat joutuneet kauaksi kotoaan. Siksi tuo virsi on niin siunattu, siksi myös ne, jotka sen kerran ovat oppineet, siunaavat aina sitä muistaessaan vanhempiaan. Se on perintö, jota mikään muu ei voi korvata. Vielä senkin jälkeen, kun tuon virren opettajat ovat siirtyneet veisaamaan sitä Jumalan kirkkauteen, iäiseen joulujuhlaan, sen sävel ja sanoma synnyttävät elämää, tuovat joulun maan matkamiehellekin.

Olen tahtonut kertoa jouluvirrestä. Olen rohjennut mainita myöskin niistä rakkaistani, jotka ovat pyytäneet minulle jo lapsuudessani jouluvirttä opettaa. Nuo vanhempani ja kotimme vanhus ovat jo päässeet lepoon. Mutta heidän muistonsa elää voimakkaana siinä työssä, jota he kaikessa hiljaisuudessa ovat tehneet. Siksi olen heille paljosta kiitoksen velkaa. Sitä tuntiessani tahtoisin kaikille teille, isät ja äidit, tämän kautta yhtenä heränneen kodin lapsena antaa kehoituksen: Veisatkaa taas tänä jouluna jouluvirtenne lastenne sydämiin! Se painuu sinne syvälle, ja joulun Herra saattaa sen virren kautta tulla kerran eläväksi lapsillenne, ellei nyt, niin joskus myöhemmin, vielä vuosien jälkeen. Silloin lapsenne tulevat siunaamaan teitä. — Ja te heränneiden kotien lapset: Opetelkaa jouluvirttä nyt, kun siihen on tilaisuus! Kiittäkää Jumalaa, että saatte kuulla sitä vielä vanhempienne suusta! Heidän silmänsä sammuvat pian, mutta heidän veisaamansa jouluvirsi jää

Paavo J. Katteluksen kirjoitus vuoden 1935 Talvikynttilöissä.

vielä sittenkin elämään — teidän sydämiinne tarjoten teille pimeimpinä aikoinanne elämän suurinta lahjaa, joulun lasta. Häntä me kaikki tarvitsemme.

Ja itselleni ja kodilleni uskallan toivoa taasen elämää vanhempieni, esi-isieni jouluvirrestä.